

Attitudes (СТАВОВИ)

Изложба во МСУ - Скопје. Учествуваа Христина Иваноска и Оливер Мусовиќ, визуелни уметници од Македонија; и Терез Векерлин и Агата Цобрист, визуелни уметници од Арау, Швајцарија. Изложбата беше дел од програмата на Швајцарско-македонските денови на културата

Четири држења во простор. Гостинките делото го направија на самото место во Музејот додека, пак, македонските уметници за прв пат ги изложија своите инсталации пред македонската јавност; откако беа направени во Босвил, Швајцарија, за време на нивниот студиски престој. Многу досетливо и соодветно, Оливер Мусовиќ го измисли насловот на целата манифестација „Чоколадо и пиперка“, како и насловот на изложбата „Attitudes“.

Неговата видна инсталација **Хипсифобија** или страв од височина нуди интерактивност преку дрвени скали, кои треба да ги искачи секој храбар посетител за да ги прочита текстовите придружени со фотографии, кои ја содржат приказната за личниот страв на уметникот. Почнува со енциклопедиска дефиниција за хипсифобија како вовед (правило за по-

четок во концептуалното поставување на делото), а приказната ја развива со секвенци од местото на кое за прв пат ја препознал фобијата кај себе (гробот на Његош, на Ловќен), потоа венецијанскиот прозорец во собата на својот другар, кој го посетува на сопствениот страв, потоа следува соочување со стравот (уметникот качен на панорама) и, на крај, приказната завршува со желбата и целта на егото на уметникот (поисветување со величината и симболиката на Ајфеловата кула и географските космогониски карактеристики на ирските острови). Значи, фабуларноста ја градат и елементи на theory art, документаристичко-автобиографски конструкции и хиперболично резиме.

Празна соба, на Христина Иваноска

Нејзиниот став беше да ѝ се отворат сите врати на публиката. Една срдечна интерактивност. Со намера да се изедначи значението на публиката со уметникот. Уште едно кршење на старата предрасуда. Нивното навлегување внатре во монументалноста ја исполни празнината; нивното движење и минување оставија честички на љубопитност и остатоци од души. Централната просторија на оваа платнена архитектоника беше осамен ходник и во него никој не се задржа. Значи, факт е дека сме филозофски сами. Некои од околните простории беа пополнети со неправилно искинати хартивчиња (естетика на неубавото) и беа испишани со описот на предметите во омилените соби на неколку поединци (присвојување на другото за надополнување на целото). Интерактивност -комуникација, заемност и приземјување. Да се биде достапен и пријател на публиката.

Гостинките се решија **Дома да (се) си, кај и да (се) си**. И верувајте, тоа им успеа. Го препознаа своето парче од туѓиот простор и го коригираа. Нивната креативност е уметност на корекции во затекнат простор. Тие непосредно си подигруваат со просторот, а нивната интервенција е со краток рок на траење (во превод: на минување). **Агата и Терез** работат во двојка и имаат импресивна биографија. Нивната интерактивност е инверзивна меѓу нив. Студените бели сидови ги затоплија со црвен конец. И ги поврзаа со македонската поговорка **Кај и да си, дома да си**. Создадоа илузија на обоена светлина, зрак. Бојата возбудува. Да претпоставиме дека оваа средина имаше топла рефлексија врз нив.

Иванка АПОСТОЛОВА